

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ
ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Γ΄ ΕΠΑΛ**

**ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΡΗΣΤΑΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΩΥΣΙΔΗ**

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

A1. Το άρθρο παρουσιάζει την επίδραση των κινητών τηλεφώνων τόσο στους ενήλικες, όσο και στα παιδιά. Ειδικότερα, υπογραμμίζεται ότι συχνά προκαλεί την αποχώνωση των ενηλίκων, βυθίζοντάς τους στον ψηφιακό κόσμο, ενώ η ανάγνγή τους σε υπολογιστή έπεισε ότι χαρίζει αυτάρκεια και αυτονομία. Παράλληλα, τονίζεται ότι τα παιδιά απομονώνονται ακόμα και όταν είναι με συνομηλίκους τους και γίνονται αντικοινωνικά, δεδομένου ότι για λόγους αυτοπεποίθησης αποκτούν κινητά από μικρή ηλικία. **(67 λέξεις)**

A2. Η επίκληση στο συναίσθημα επιτυγχάνεται με :

- **Χρήση α΄ ενικού προσώπου :** θυμάμαι είχα ανέβει, δεν είχα, δεν ένωθα
- **Χρήση ειρωνείας :** «Στον Άθω, όμως, είχε ήδη διεισδύσει το νέο σύνεργο.», «Της Παναγίας της Παναφονήτριας, όπως την αποκαλούμε μεταξύ μας, προς τιμήν της δωρήτριας εταιρείας.»

A3. i. χρησιμοποιείται η άνω και κάτω τελεία για να παρουσιαστούν με έμφαση πληροφορίες που εξηγούν ποιο είναι το πρόβλημα που υπάρχει σε σχέση με τη χρήση των κινητών τηλεφώνων.

ii. η λέξη τίθεται εντός εισαγωγικών γιατί πρόκειται για μετάφραση του ξένου όρου smartphone, η οποία χρησιμοποιείται ειρωνικά από τον αρθρογράφο.

A4. Στην τελευταία περίοδο λόγου της τελευταίας παραγράφου ο αρθρογράφος διατυπώνει το υποθετικό ρητορικό ερώτημα «Μα αν δεν ψευτομαλώσουν, πώς θα κοινωνικοποιηθούν;». Με το συγκεκριμένο ερώτημα ολοκληρώνει το άρθρο του απευθυνόμενος στους αναγνώστες και κυρίως στους γονείς, τους οποίους παροτρύνει να προβληματιστούν για την επιλογή τους να χρησιμοποιούν τα κινητά ως μέσο εξασφάλισης ότι τα παιδιά τους δεν θα μαλώσουν, ενώ στην πραγματικότητα ακόμα και ο καβγάς είναι μέσο κοινωνικοποίησης. Η χρήση του ερωτήματος προσδίδει στο κείμενο χαρακτήρα διαλόγου και καθιστά το λόγο ζωντανό, παραστατικό και οικείο, δηλώνοντας έμμεσα την αποδοκιμασία του συντάκτη για τη στάση των γονέων σε αυτό το θέμα.

A5. Επικοινωνιακό πλαίσιο : Άρθρο

Τίτλος : Τεχνολογίες επικοινωνίας : πλεονέκτημα ή απειλή;

Πρόλογος : Ο 21^{ος} αιώνας χαρακτηρίζεται από τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και του διαδικτύου, γεγονός που επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τον τρόπο ενημέρωσης και επικοινωνίας των σημερινών ανθρώπων, αλλά και τις διαπροσωπικές τους σχέσεις. Η χρήση των κινητών τηλεφώνων, των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και του διαδικτύου αποτελεί αναπόσπαστο

μέρος της ζωής των νέων, την ίδια στιγμή που πολλοί ειδικοί κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για την αρνητική τους διάσταση.

Κυρίως Θέμα

1^η § Θετική πλευρά/Πλεονεκτήματα/Προσφορά :

⇒ Το κινητό τηλέφωνο :

- Καταργεί το εμπόδιο των γεωγραφικών αποστάσεων, επιτυγχάνεται άμεση επικοινωνία.
- Επικοινωνία και ενημέρωση σε έκτακτες, επείγουσες περιπτώσεις που μπορεί να αντιμετωπίσει ο χρήστης στην καθημερινή του ζωή.
- Αυξάνει τις πληροφοριακές δυνατότητες μέσα από τις διάφορες εφαρμογές που υπάρχουν στα κινητά (ψυχαγωγία, χρήση γεωγραφικού χάρτη...).

⇒ Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης :

- Το διαδίκτυο είναι ένα μέσο οικονομικό για να επικοινωνούν οι άνθρωποι άμεσα, γραπτώς ή με τη συνοδεία ήχου και εικόνας
- Προσφέρεται η δυνατότητα διατήρησης σχέσεων από μακριά ή και δημιουργίας νέων φίλων ιδίως σήμερα που οι ρυθμοί ζωής δεν επιτρέπουν πολύ ελεύθερο χρόνο για συναναστροφή με άλλους ανθρώπους
- Οι χρήστες μπορούν να αναζητήσουν επικοινωνία με άλλους χρήστες με τους οποίους να έχουν κοινούς προβληματισμούς για διάφορα θέματα προκειμένου να ανταλλάξουν απόψεις πάνω σε αυτά
- Απευθύνονται μαζικά προσκλήσεις σε φιλανθρωπικές δραστηριότητες και δράσεις
- Οι χρήστες ευαισθητοποιούνται για διάφορα κοινωνικά θέματα και ωθούνται να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων (πχ. περιβαλλοντική καταστροφή, ρατσισμός, βία, ναρκωτικά)
- Ενισχύεται το ρεύμα εθελοντισμού και ανιδιοτελούς προσφοράς στο συνάνθρωπο
- Στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης είναι δυνατή η ενημέρωση των πολιτών για διάφορα θέματα που αφορούν την κοινωνική, πολιτική και διεθνή επικαιρότητα

2^η § Αρνητική πλευρά/Κίνδυνοι:

⇒ Το κινητό τηλέφωνο :

- Τυποποίηση της γλώσσας και κυρίως της γραπτής επικοινωνίας. Παρατηρείται σύντμηση των λέξεων, ένας κωδικοποιημένος τρόπος γραφής, χρήση «γκρίκλις», αντικατάσταση λέξεων με σύμβολα και εικονίδια, κατάργηση συντακτικών και ορθογραφικών κανόνων, ελλειπτικός λόγος. Επηρεάζει αρνητικά τη γλωσσική έκφραση, τον ολοκληρωμένο λόγο, υποβαθμίζεται ο γραπτός λόγος.
- Υποκαθιστά την άμεση επικοινωνία, παρέχει την ψευδαίσθηση της ουσιαστικής επαφής, επηρεάζοντας τις διαπροσωπικές σχέσεις τις οποίες καθιστά πιο επιφανειακές. Έτσι, λοιπόν, περιορίζεται η θετική επίδραση που εξασφαλίζεται μέσα από τη συνεύρεση, από την κατά πρόσωπο επικοινωνία.
- Χρησιμοποιείται για αθέμιτους σκοπούς που προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και καταπατούν προσωπικά δεδομένα. Φωτογραφίες, βιντεοσκοπήσεις, οι οποίες στη συνέχεια προβάλλονται στο διαδίκτυο μέσω του κινητού τηλεφώνου και μάλιστα εν αγνοία των εικονιζόμενων προσώπων, είναι ένα φαινόμενο που μπορεί να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στη ζωή αυτών των ανθρώπων και κυρίως των εφήβων.
- Ως ηλεκτρονικό παιχνίδι, αποτελεί μια εύκολη, άμεση, ελκυστική λύση, η οποία όμως μπορεί να οδηγήσει σε εξάρτηση και εθισμό. Η καταχρηστική χρήση, λοιπόν, οδηγεί στην

απομόνωση, καλλιεργεί την εσωστρέφεια σε βάρος της κοινωνικότητας, απομακρύνοντας από υγιείς τρόπους ψυχαγωγίας.

- Απόσπαση προσοχής από την εκπαιδευτική διαδικασία
- Οι συνέπειες στην σωματική υγεία δεν πρέπει να θεωρούνται αμελητέες καθώς, σύμφωνα με ειδικούς, η ακτινοβολία που εκπέμπεται, επηρεάζει την εγκεφαλική λειτουργία, φαινόμενο επιβλαβές ιδιαίτερα για τις μικρές ηλικίες.
- Οι νέοι και κυρίως οι έφηβοι πέφτουν θύματα της διαφημιστικής προπαγάνδας των κινητών τηλεφώνων, με αποτέλεσμα το κινητό τηλέφωνο να έχει μετατραπεί σε μέσο καταξίωσης. Πολλοί έφηβοι αισθάνονται μειονεκτικά όταν δεν έχουν κινητό τελευταίας τεχνολογίας. Η επιθυμία για απόκτησή του μπορεί να οδηγήσει σε συγκρούσεις μέσα στην οικογένεια και στην επιβάρυνση του οικογενειακού προϋπολογισμού

⇒ Τα μέσα κοινωνική δικτύωσης :

- Οι χρήστες συγκαλύπτουν το αίσθημα μοναξιάς ψευδαισθησιακά, αφού η διαδικτυακή επικοινωνία δεν είναι δυνατό να υποκαταστήσει την αξία της διαπροσωπικής επαφής
- Αποτελεί υποκατάστατο για όσους δεν τα καταφέρνουν στις πραγματικές σχέσεις ή έχουν περιορισμένο χρόνο γι' αυτές, ενισχύοντας έτσι και τη δειλία τους να διεκδικήσουν αληθινές και ουσιαστικές ανθρώπινες σχέσεις
- Υπάρχει ο κίνδυνος εθισμού στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης, με συνέπεια τον εγκλωβισμό του χρήστη σε σχέσεις εικονικές
- Τελικά οι σελίδες κοινωνικής δικτύωσης ελλοχεύουν για κάποιους τον κίνδυνο του απομονωτισμού
- Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται μεταξύ των χρηστών, είναι κυρίως προσωπικού χαρακτήρα. Κάτι τέτοιο είναι επικίνδυνο, καθώς ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα μπορούν να είναι διαθέσιμα εύκολα για τον οποιονδήποτε.
- Συχνά αναρτώνται στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης σχόλια υβριστικά ή προσβλητικά για κάποιους ή ακόμη και φωτογραφίες ή άλλα προσωπικά δεδομένα που μπορούν να θίξουν ανεπανόρθωτα την υπόληψή του
- Η έλλειψη εμπειριών ζωής κάνει τους μικρότερους χρήστες πιο ευάλωτους στην παραπλάνηση, γεγονός που εγκυμονεί μεγάλους κινδύνους
- Πολλοί χρήστες εκλαμβάνουν ως υποχρέωσή τους να απαντούν σε όλα τα σχόλια, να επικαιροποιούν διαρκώς το προφίλ τους, σε σημείο που να παρουσιάζουν συμπτώματα άγχους. Η συνειδητοποίηση αργότερα πως τα προσωπικά δεδομένα, οι καταγεγραμμένες σκέψεις και οι επισκέψεις σε ιστοσελίδες δύσκολα μπορούν να διαγραφούν ή μπορούν να χρησιμοποιηθούν με κακόβουλο τρόπο, μπορούν να προκαλέσουν κρίσεις πανικού.
- Οι χρήστες νοιώθουν την ανάγκη να γίνουν «celebrities» που έχουν το κοινό τους να τους παρακολουθεί καθημερινά επιβραβεύοντάς τους. Ανησυχούν περισσότερο για το τι σκέφτονται οι άλλοι για τους εαυτούς τους, παρά οι ίδιοι γι' αυτούς. Η επανειλημμένη έκθεση στην κοινωνική δικτύωση αφήνει τους χρήστες με μια «κρίση ταυτότητας», που τους οδηγεί στη συνεχή προσπάθεια να αναζητούν την προσοχή.
- Ο χρήστης αισθάνεται ασφαλής ότι εκτίθεται λιγότερο μέσω του διαδικτύου, αφού του προσφέρεται η δυνατότητα να αποκρύψει όσα ο ίδιος θεωρεί ελλείμματα του εαυτού του. Έτσι, όμως, παραιτείται και από την προσπάθεια να συμφιλιωθεί με τον εαυτό του και να βελτιωθεί, αφού απαλλάσσεται από την ανάγκη ενδοσκόπησης και αυτοκριτικής, που απαιτούνται στα πλαίσια αληθινών διαπροσωπικών επαφών.

Επίλογος : Επομένως, κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί τα μεγάλα οφέλη που προκύπτουν από τις σύγχρονες τεχνολογίες της επικοινωνίας. Παράλληλα, όμως, κανείς δεν μπορεί να αγνοήσει και

τους κινδύνους που εγκυμονεί η χρήση τους. Εναπόκειται, λοιπόν, στην κρίση του κάθε χρήστη ο τρόπος χρήσης τους και η έκταση της επίδρασής τους στη ζωή του.

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

B1. Στο ποίημα το ποιητικό υποκείμενο παρουσιάζεται ιδιαίτερα προβληματισμένο και ανήσυχο επειδή η τηλεφωνική του συσκευή δεν έχει χτυπήσει εδώ και πολύ καιρό. Ενώ, λοιπόν, εκείνο περιμένει και μετράει το χρόνο («Μέρες μέρες να χτυπήσει το τηλέφωνο μήνες, χρόνια; Δεν ηχείς.»), το τηλέφωνο εξακολουθεί να μην χτυπάει. Μέσα στην αγανάκτησή και την ανησυχία του αποφασίζει να δοκιμάσει διάφορες λύσεις για το πρόβλημά του. Πρώτα απ' όλα, το ποιητικό υποκείμενο σκέφτεται ότι πιθανότατα φταίει το ίδιο, ότι έχει κάποιο πρόβλημα ακοής και για αυτό δεν ακούει τη συσκευή, όταν χτυπάει. Έτσι, επισκέπτεται έναν ωτορινολαρυγγολόγο, ένα γιατρό ειδικό σε θέματα ακοής, προκειμένου να γίνει διάγνωση στο πρόβλημά του, αλλά μάταια, καθώς ο γιατρός δεν βρίσκει κανένα ακουστικό πρόβλημα στο ποιητικό υποκείμενο («Εκλήθη ο έμπιστός μου ωριλά...σ' έπιασε;»). Στη συνέχεια, σκέφτεται ότι μπορεί η ίδια η συσκευή να έχει χαλάσει, να έχει κάποιο τεχνικό θέμα και να μην χτυπάει και καλεί έναν τεχνικό να εξετάσει τη συσκευή εξονυχιστικά. Ωστόσο, ούτε ο τεχνικός εντοπίζει κάποιο πρόβλημα στο τηλέφωνο και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο λόγος που δεν χτυπάει το τηλέφωνο πρέπει να αναζητηθεί αλλού («Εκλήθη εν συνεχεία ξανά ο τεχνικός...θριαμβολόγησε ο ηλεκτρολόγος»).

B2. Το ποίημα ανήκει στη μοντέρνα/νεωτερική ποίηση. Αυτό επιβεβαιώνεται από τη μορφή του ποιήματος, το οποίο είναι χωρισμένο σε ανόμοια στροφικά σύνολα, ενώ η κάθε στροφή έχει διαφορετικό αριθμό στίχων, χωρίς μέτρο και ομοιοκαταληξία. Επιπλέον, στο ποίημα χρησιμοποιείται πλήθος αντιποιητικών, καθημερινών λέξεων (ο τεχνικός, σε ξεβίδωσε, σ' έκανε φύλλο και φτερό, σκάψω, θάψω) και υπάρχει χαλαρή στίξη.

B3.: Το ποιητικό υποκείμενο απευθύνεται στο τηλέφωνό του σε β' ενικό πρόσωπο. [«Δεν ηχείς», Τι σ' έπιασε;, «Σε ξεβίδωσε, σ' έκανε φύλλο και φτερό καλώδια μπαταρίες λάδωμα στη φωνή σου»]. Του απευθύνεται λες και είναι πρόσωπο υπαρκτό, τονίζοντας τη σχέση εξάρτησης που έχει αναπτύξει μαζί του, μία σχέση παράδοξα συναισθηματική, υποκατάσταση της ουσιαστικής ανθρώπινης επαφής. Με τη χρήση β' προσώπου το ποιητικό υποκείμενο προσδίδει στο ποίημα θεατρικότητα και δραματοποίηση, ζωντανεύει τον ποιητικό λόγο και καθιστά το ύφος πιο οικείο.

B4. Το ποιητικό υποκείμενο προσπαθεί να καταλάβει γιατί το τηλέφωνό του δεν έχει χτυπήσει για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα. Αφού, λοιπόν, δοκιμάζει διάφορες λύσεις, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το τηλέφωνο δεν ηχεί, επειδή απουσιάζει η ανθρώπινη επαφή και η διάθεση για επικοινωνία. Το ποιητικό υποκείμενο συνειδητοποιεί ότι δεν υπάρχουν δικαιολογίες και δεν μπορεί να αποδώσει κάπου τις ευθύνες, καθώς το πραγματικό πρόβλημα είναι ότι έχει χαθεί η συναισθηματική επαφή και η επιθυμία για συνδιαλλαγή μεταξύ των ανθρώπων. Πρόκειται για ένα γενικευμένο πρόβλημα που, παρ' όλο που πληγώνει το ποιητικό υποκείμενο, εκείνο με τη σειρά του επιλέγει να το αγνοήσει, να το θάψει στη σκέψη του και κατ' επέκταση να μην προσπαθήσει πρακτικά να βρει μια λύση. Κατά τη γνώμη μου, το ποίημα παρουσιάζει εύστοχα τις διαπροσωπικές σχέσεις των σημερινών ανθρώπων. Σήμερα, ενώ έχουμε στη διάθεσή μας μια πληθώρα τεχνολογικών μέσων και κοινωνικών δικτύων για να επικοινωνήσουμε και να έρθουμε πιο κοντά ο ένας στον άλλον, ζούμε απομονωμένοι και αφήνουμε τη ζωή μας να κυλάει όσο εμείς εγκλωβιζόμαστε στον εικονικό μικρόκοσμό μας. Η τεχνολογία και οι εφαρμογές επικοινωνίας απορροφούν το σύγχρονο άνθρωπο και πολλές φορές αντικαθιστούν την πραγματική επαφή και τις ανθρώπινες σχέσεις, δημιουργώντας μια ψευδαίσθηση κοινωνικότητας όσο ο χρήστης βυθίζεται στην απόλυτη μοναξιά.